

izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnštvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

Stev. 40.

V Mariboru, dne 3. oktobra 1901.

Tečaj XXXV.

Nemci se posvetujejo.

Štajerski Nemci se bodo 5. in 6. oktobra t. l. zbrali na dveh krajih in povsodi se bodo posvetovali, kako bi se dal hitreje in uspešneje p o n e m č i t i slovenski rod na Spod. Štajerskem. Eno zborovanje bo v Radgoni, tamkaj se bodo posvetovali pripadniki nemško-narodne stranke. Drugo zborovanje se bo vršilo v Mariboru. To zborovanje sklicujeta združeni spodnje-štajerski nemški stranki in sicer vsenemška in nemško-narodna.

Natančneje se nam sicer ne pove, o kakih spodnje-štajerskih zadevah se bo govorilo na teh zborovanjih, ali nam se zdi, da je dovolj rečeno s splošnimi besedami, ki stoje na vabilih: Posvetovali se bomo o skupnem odločnem nastopanju proti skupnemu sovražniku nemškega naroda na Spodnjem Štajerskem. Ker sta obe nemški stranki, ki obstojita na Spod. Štajerskem, podpisani na vabilih, ni nobenega dvoma, da so jim skupni sovražniki edino le Slovenci.

Mi občudujemo nemško drznost, ki si upa na slovenskih tleh stare prebivalce, ki so Slovenci, imenovati svoje sovražnike. Še bolj občudujemo drznost, s katero se pozivljajo spodnještajerski Nemci na odpor proti svojim skupnim sovražnikom, proti nam Slovincem. Tako daleč smo torej že prišli! Ljudje, ki so prišli med nas in živijo od nas, imenujejo nas sovražnike in nam napovedujejo boj.

Kaj naj Slovenci odgovorimo na taka izzivanja? Skrajni čas je, da tudi naši voditelji skličejo zaupnike slovenskega naroda

skupaj, na katerem se bo posvetovalo, kako odbijati boj, ki se nam vsiljuje od nemške strani. Skrajni čas je, da si tudi spodnještajerski Slovenci sestavimo natančen program za naše bodoče delovanje in strmljenje. Nasprotniki se zbirajo in posvetujejo, mi pa spimo.

Slovenjegraški okoličani, še eno v premislek!

Skrbni starši vse prej dobro premisljijo, predno izročite komu svojega otroka v uk. Dobro blago se samo hvali, če pa vidiš koga svoje blago čez mero hvaliti in ponujati, moraš biti previden, da ne boš »Boštjan goljufan«. Podamo vam v teh le vrstah v premislek to-le vprašanje: Kaj bi radi napravili iz vaših otrok tisti, ki jih silijo v nemško šolo? — Poglejte si mesto! Drevo se spozna po sadu.

1. Narodne odpadnike ali nemškutarje. Slov. Gradec je bilo selo Slovincov, to kaže ime; kaj pa je danes? Večina mestjanov je zarod slovenskih starišev, to bereš iz napisov, kamor pogledaš, a danes se med njimi slovenski rod in jezik zaničuje. To bodo postali tudi vaši otroci. Čujte svojega nekdanjega škofa Slomška: »Kdo ponemčuje neprenehoma naše slovenske trge in sela, ter po nemščini zeva, kakor klopotec po vetru, rekoč: le nemško! le nemško! Vse to nemškutarji delajo, ki slovenske zemlje kruh zauživajo, in pijejo vince slovenskih gor, slovenski narod pa

zasramujejo, in napeljujejo proste Slovence nemškovati in nemško vsaj napol hrustati. — Nemškutarjev ne skrbi, naj bi se naša draga mladina v šoli krščanskega nauka prav živo naučila, se privadila Bogu lepo služiti, očeta in mater za ljubo imeti, ljubiti svojo domovino, spoštovati cesarja in slušati svojo postavno gosposko, naj bi prirasla mladež naša bistre glave in pa zlahtnega srca. Le nemško! le nemško! nasi nemškutarji na ves glas upijejo, pa ne pomislijo, da je slovensko mladež po nemško šolati ravno toliko, kakor prazno slamo mlatiti; veliko ropotanja, malo pa čvrstega zrnja. Otroci se naučijo po nemško kleti, svoje rojake za zijake imeti, se domačega blaga sramovati in se le s ptujim bahati. Tako izsolana mladina je na pol sirova jed; ni ne Slovenec, in ne pravi Nemec; vsakega pol ploda, malo — malo pridnega. Glejte nemškutarije žalostni sad!

2. Sovražnike samostojne Avstrije ali prusake. Gotovo ste že videli v mestu, kako vse, staro in mlado, žensko in moško, nosi na prsih modrih ali plavice, dokler ta zel po polju cveti. Tega ne storijo za kinč, ampak da očitno kažejo, kaj nosijo v srcu in kogar somišljeniki so. Modriš si na prsi pripenjajo taki, kojim srce gorkeje bije za Prusijo nego za samostalno Avstrijo. Modrišarji so somišljeniki tistih, ki stavijo luteranskim tujcem most preko Avstrije do Adrije. Vsaka ponemčevalna šola je nov steber za ta most. Več ko se slovenskih otrok ponemči, prej bo ta most gotov. Bode-li vi, slovenski in krščanski okoličani

Listek.

Materina smrt.

(Spisal Al. Kokelj.)
(Konec.)

Tudi mati je pozneje pozabila njegovo nepokorščino ter mu je zopet skazovala svojo ljubezen. On jo je pa tudi pristrčno ljubil ter ji pošiljal iz mesta raznih darov o njenem godu, o Božiču, o Veliki noči itd. Večkrat je bila tudi pri njem v mestu ter se je igrala z malimi unuki in unukinjami. Prav dobro so se vzeli skupaj in to po vsej pravici, saj pravijo ljudje, da čim starejši postaja človek, tem bolj je podoben otroku.

Ker je bila torej tako ljubezen med njima, so takoj, kakor hitro je bila ona nevarno zbolela, pisali ponj, da naj pride domov, toda njega ni bilo ob določenem času. To je še bolj povečalo zmešnjavo. Mladi Dolinar in Dolinarica sta jokala, otroci so jokali, ker so videli, da oče in mati isto delata. Posli pa tudi niso bili za nobeno rabo. In kolikor bolj se je približeval večer, tem slabjša je bila mati. Videti je bilo, da se je res približala njena zadnja ura; le tu in tam je še odprla oči in srpo pogledala okrog postelje stoječe ljudi. Izgovarjala je tudi posamezne besede, kakor: »Jezus, Marija — Joj-

mene, rešite me« itd. Na Jakoba je bila revica že popolnoma pozabila. Že so bili užgali mrtvaško svečo, domači so poklekli okrog njene postelje in molili litanije vseh svetnikov tako goreče kot malokdaj v življenju. Stara mati pa je mirno spala, bila je že bolj podobna mrliču kot živemu človeku. Še enkrat je odprla oči, še enkrat se je stresla in njena blaga duša se je ločila od telesa ter je splavala v zgornji boljši svet ob šestih zvečer na dan sv. Tomaža apostola.

Oj, kak nered je bil zdaj pri Dolinarjevih! Vsi so letali sem in tja. Nihče ni vedel, česa bi se lotil. Iz zvonika župnijske cerkve pa se je oglasil veliki zvon ter je glasno nanznanjal ljudem, da se je preselila v večnost jedna najlepših duš tistega kraja. Ves nemir po vasi je naenkrat potihnil; gotovo se je vsak vaščan pobožno prekrizal in izmolil jeden ali dva očenaša za njeno dušo. Naglo so se bili sešli bližnji sosedje, tolažili so domače, naredili mrtvaški oder za ranjko ter jo takoj položili nanj. V roke so ji dali molek in sv. razpelo, okrog glave so ji nadevali raznovrstnih podob in na vsaki strani odra so prižgali tri sveče. K nogam so postavili posodico z blagoslovljeno vodo, da so jo mogli poskropiti oni, ki so prišli molit. Tako je ležala stara žena na mrtvaškem odru. — Pri Dolinarjevih pa je bila tista noč jedna

najbolj žalostnih: nihče ni očesa zatisnil, ker so bili vsi preveč vznemirjeni in potrti.

II.

Nič ni stalnega na svetu; jeden človek odide, drugi pride, jeden se rodi, drugi umrje. Teh misli so bili tudi ljudje, ko je drugo jutro zvonilo z vsemi zvonovi umrlej Dolinarici. »Stara je bila, dolgo se je branila smrti, na zadnje pa jo je vedar le pobralo«, tako je rekel marsikak vaščan. In zopet drugi je menil: »Dolgo je živela, a še premlada je umrla, tako dobrih gospodinj je malo«. In res, da je bila stara Dolinarica dobra gospodinja in izvrstna mati, to se je pokazalo tudi pri njenej smrti. Ves dan so jo hodili ljudje škropit od blizu in daleč, majhni in veliki, ženske in moški. Marsikatera ženica se je bridko zjokala pri njenem odru, poskropila jo in pobožno molila. Druga jo je zopet kazala malim otrokom reksi: »Vidiš, tu leži Dolinarjeva mama, katera te je tako rada imela. Le poklekni in pobožno moli, da bo v nebesih prosila za te!«. In mali otroci so storili, kakor so jim ukazale mamice; poklekli so, sklenili drobne ročice in molili za ranjko. Vsi, o cela vas, cela župnija in še daljni ljudje so kazali veliko sočutje do Dolinarjevih. Sožalnih telegramov seveda niso pošiljali, tudi ne vencev in pisem, a molili